

Gedachtenwisseling Vlaams Actieplan Armoedebestrijding

Commissie Welzijn, volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding 15 oktober 2020

Traject

- Voorjaar 2019: start traject. Participatiemomenten
- Juni 2019: werkgroep uit HPAO (Horizontaal Permanent Armoedeoverleg) bepaalt contouren
- Oktober 2019: aantreden nieuwe regering
- Najaar 2019: nota bezorgd aan Vlareg vanuit werkgroep
- 24 januari: mededeling Vlareg werkwijze opmaak VAPA (Vlaams actieplan armoedebestrijding)
- 6 maart: HPAO
- 20 maart: doelstellingenkader goedgekeurd op Vlareg
- Maart - ... Corona
- Maart – juni: opmaak acties vakministers en –administraties
- Juni- juli: opmaak ontwerp actieplan
- 3 september HPAO bespreking ontwerp
- September: bespreking IKW
- Eind september: VAPA op Vlaamse regering
- Begin oktober: Goedgekeurd VAPA naar parlement

Structuur

Inleiding

1. Omschrijving Traject
2. Omgevingsanalyse
3. Strategisch kader (zie verder)
4. Beleidsinstrumenten
5. Vlaams beleid als deel van het geheel
6. Operationeel kader
7. Beleidsmaatregelen
8. Bijlagen

Strategisch kader

- Armoededefinitie
- Wettelijke omkadering
- Leidende principes:
 - Regiefunctie van de lokale besturen
 - Participatief en krachtgericht beleid voeren
 - Resultaatsgerichte monitoring en wetenschappelijk onderbouwd beleid
 - Solidariteit en verantwoordelijkheid
- Strategische doelstellingen

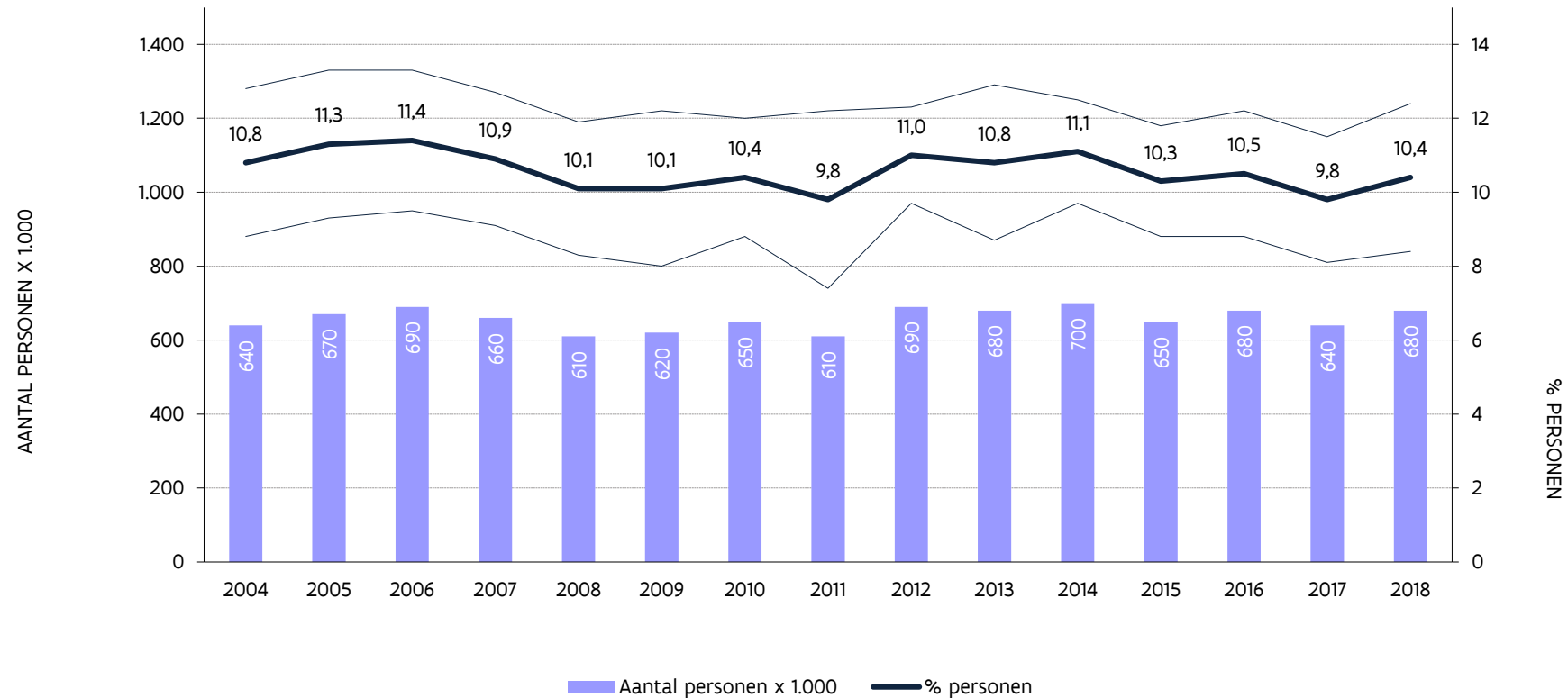
Strategische doelstellingen

1. De Vlaamse overheid voorkomt en bestrijdt onderbescherming om te vermijden dat mensen in armoede en sociale uitsluiting terecht komen,
2. De Vlaamse overheid zet gerichte acties op tegen kinderarmoede
3. De Vlaamse overheid zet in op activering, het versterken van mensen en het verhogen van zelfredzaamheid
4. De Vlaamse overheid ondersteunt burgers bij plotse veranderingen in hun leven zodat het risico om in armoede terecht te komen, beperkt wordt
5. De Vlaamse overheid zet in op een kwaliteitsvolle, leefbare en gezonde omgeving voor iedereen

Omgevingsanalyse

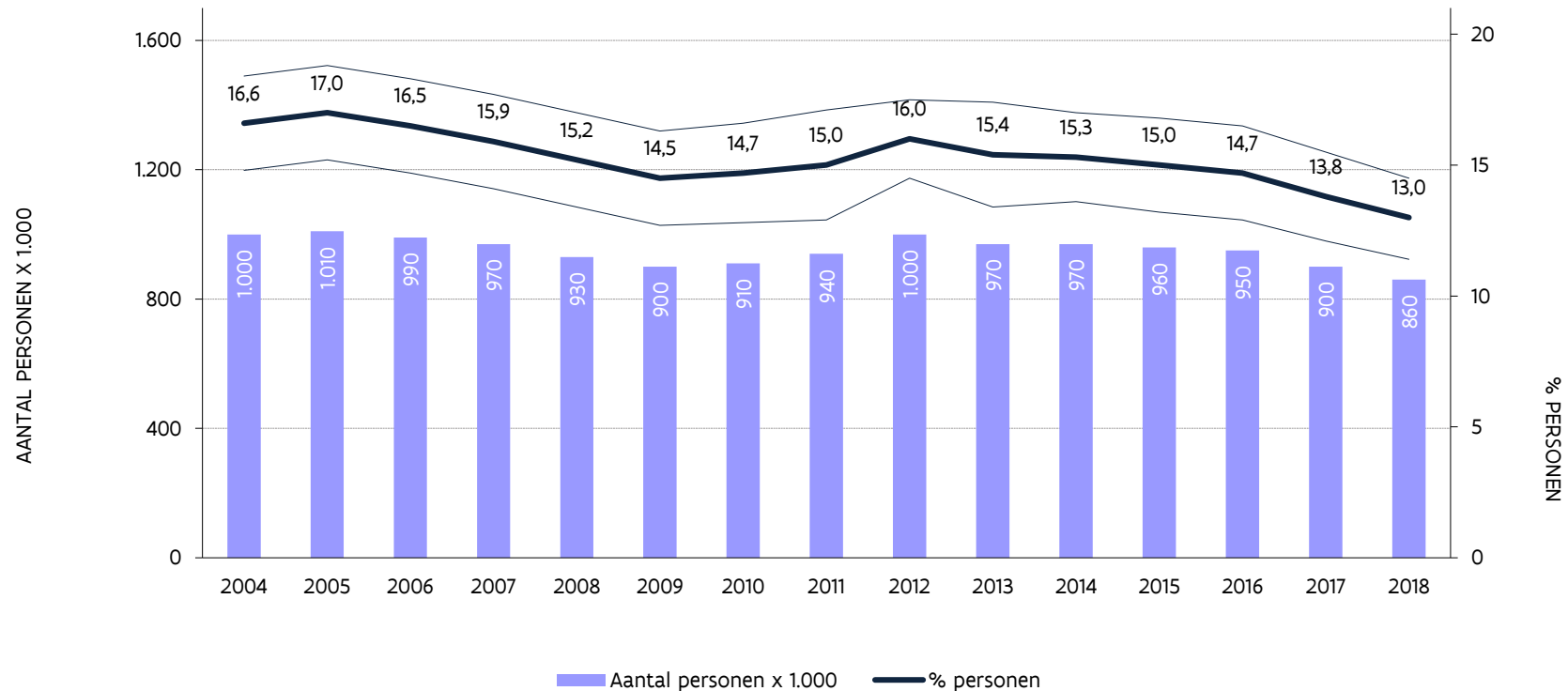
Bevolking onder de armoederisicodrempel

Vlaams Gewest, 2004-2018, in aantal personen en in % (EU-Silc – statistiek Vlaanderen)

Omgevingsanalyse

Bevolking in armoede of sociale uitsluiting (EU2020-indicator)
 Vlaams Gewest, 2004-2018, in aantal en in % (EU-Silc – statistiek Vlaanderen)

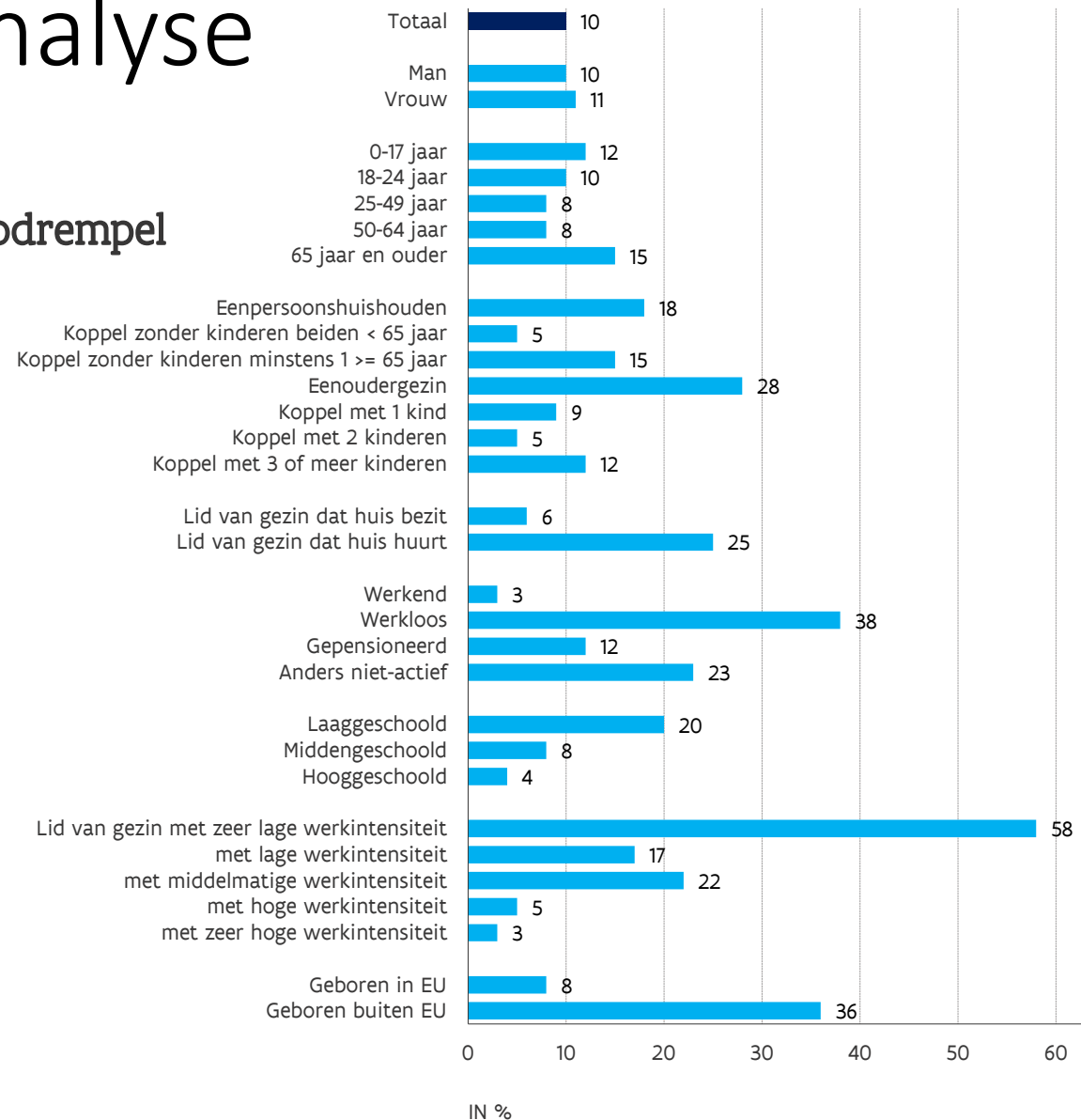

Omgevingsanalyse

Bevolking onder de armoederisicodrempel (per groep)

Vlaams Gewest, 2018 in %

(EU-Silc – statistiek Vlaanderen)

Omgevingsanalyse

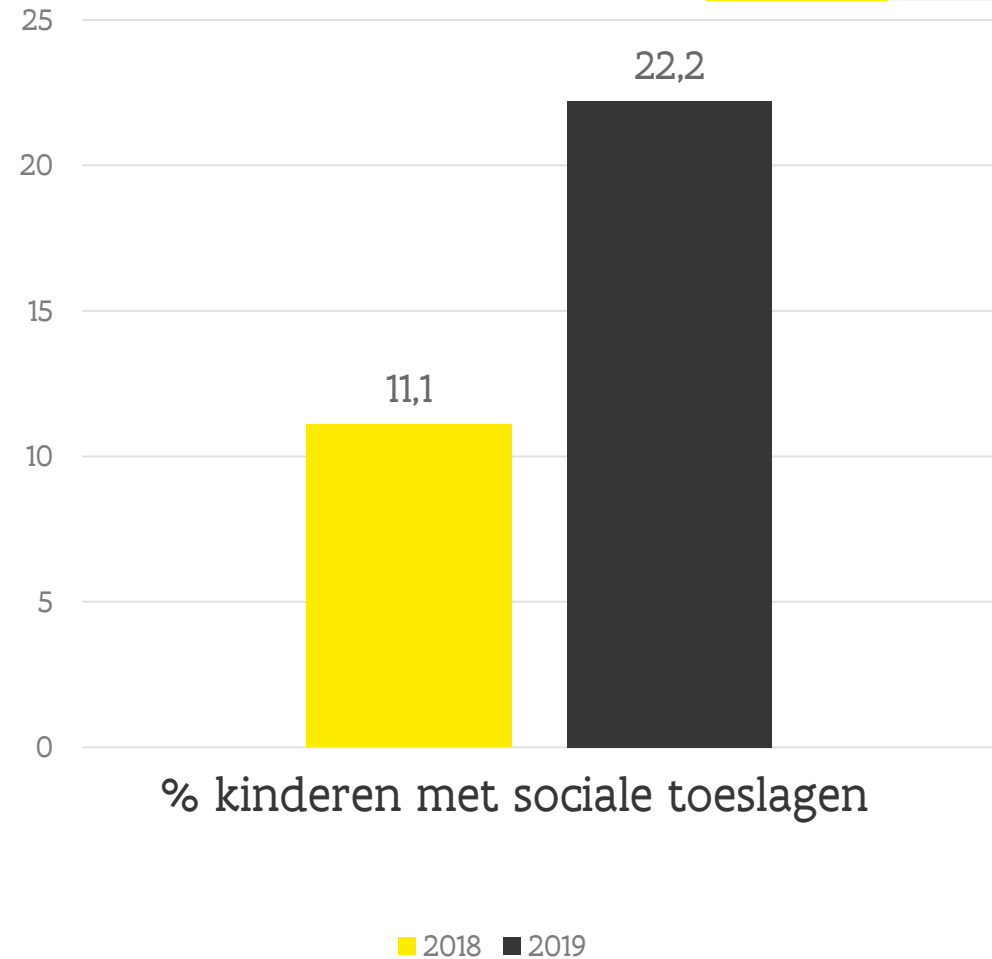
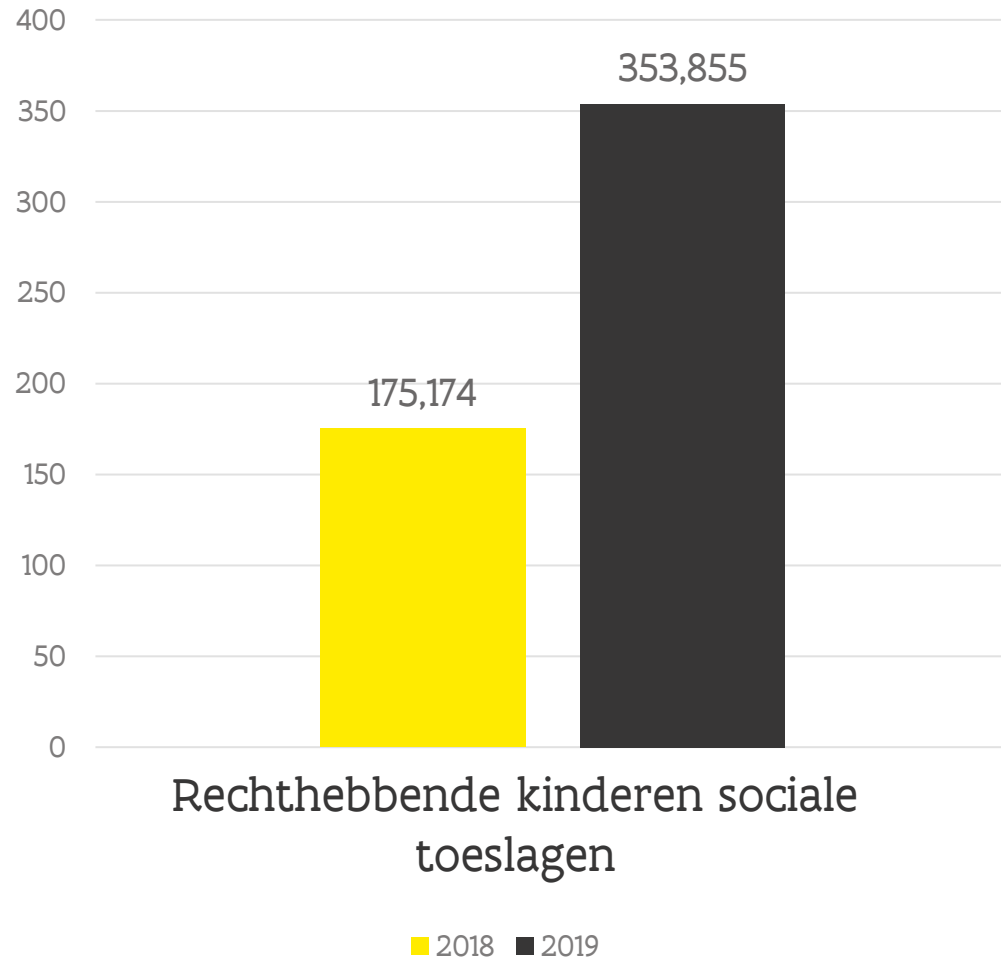
- Bevolking met een inkomen onder de armoederisicogrens: stabiel
- Bevolking met risico op armoede of sociale uitsluiting: significante daling
Daling in aantal werkarme gezinnen & materiële deprivatie
- Maar, ongelijke verdeling van armoederisico's tussen groepen.
- We spreken met twee woorden want cijfers zijn pré-covid.
- Een aantal hoopvolle signalen: werkarme gezinnen die dalen, werkende armen blijven zeer beperkte groep, daling armoede bij ouderen ...
- Een aantal mogelijk hoopvolle evoluties: stabilisatie kansarmoede-index Kind en Gezin, stabilisering aantal leefloongerechtigden, stabilisering mensen met betalingsproblemen, stabilisering energiearmoede, daling van het aantal afsluitingen ...
- Een aantal zorgwekkende vaststellingen: verdere toename van mensen die noodhulp gebruiken, blijvend hoog armoederisico voor groepen als huurders, kinderen en jongeren, werkarme gezinnen, eenoudergezinnen en etnisch-culturele minderheden.

Acties

- Verantwoordelijkheid voor uitvoering, opvolging en participatie bij de vakministers.
- Elke actie bevat een ‘trekkende minister’: duidelijk wie initiatief neemt.
- Timing en desgevallend budget opgenomen per actie
- Keuze om aantal acties te beperken en zo de leesbaarheid te verhogen.

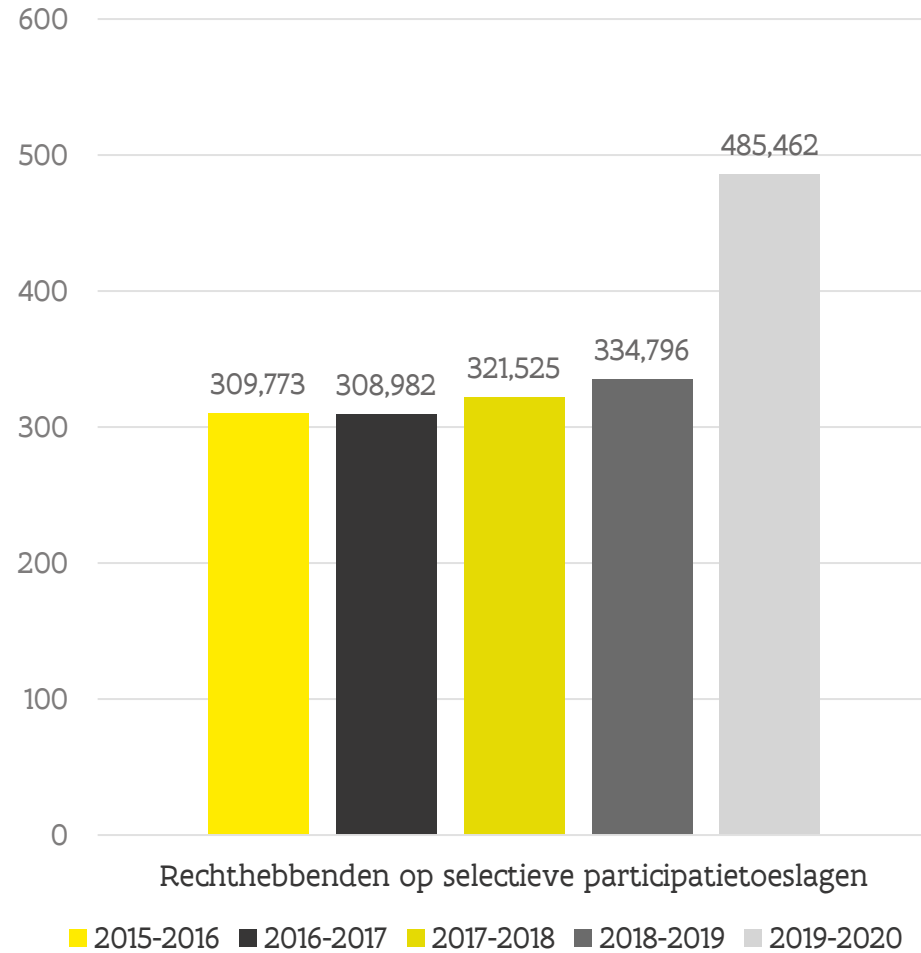
Groeipakket: structureel beleid

- Het groeipakket is op Vlaams niveau een grote structurele verbetering in de inkomensondersteuning van mensen in armoede.
- Geen aparte actie in VAPA want uitvoering van beslist beleid.
- Wel belangrijke actie want groot succes automatische rechtentoekenning op basis van inkomen.
- Groot succes betekent ook grote meerkost op de Vlaamse begroting. Laatste begrotingscontrole meervraag van 74 miljoen euro.

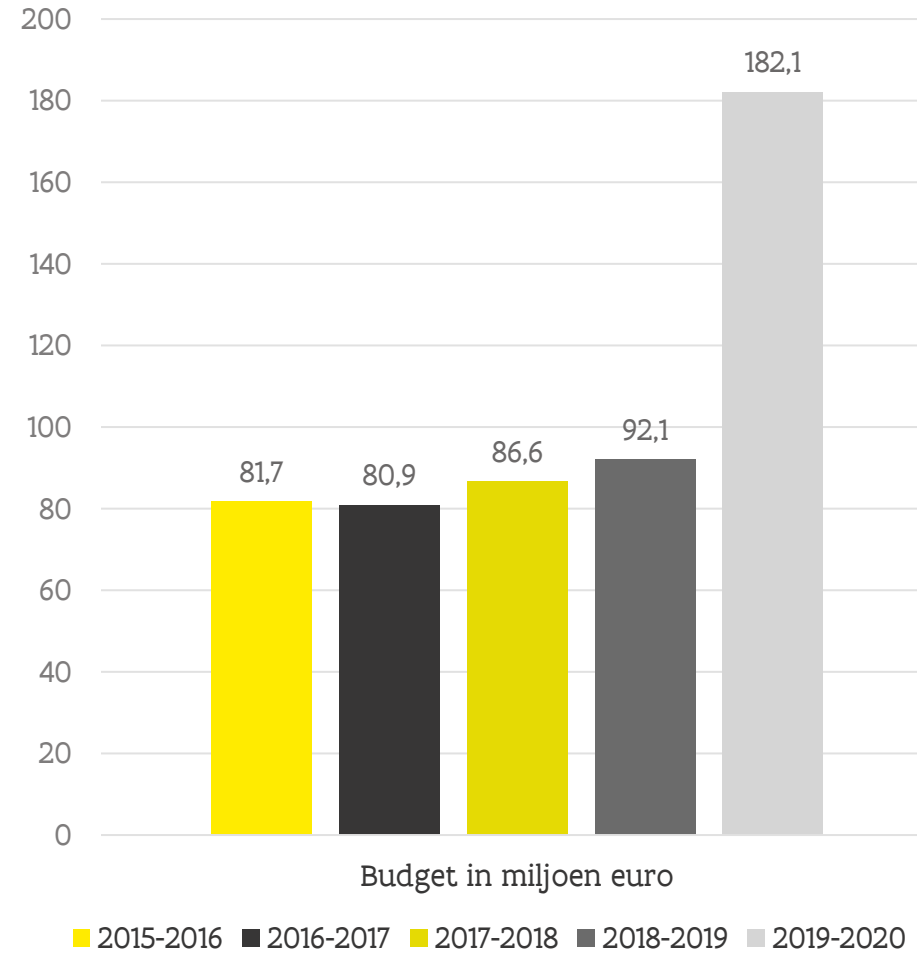

- Budget 2019: 170,7 miljoen euro. Quasi verdubbeling tegenover 2018

Selectieve participatietoelagen (vroegere schooltoelagen)

Selectieve participatietoelagen (vroegere schooltoelagen)

Enkele WVGA-acties

- Verhogen van toegankelijkheid van de sociale hulp- en dienstverlening en aanpakken van onderbescherming via samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO).
 - 1,025 miljoen euro/jaar
- We zetten in op buurtgerichte netwerken en buurtgerichte diensten
 - 1,5 miljoen euro voor 16 nieuwe Stek-werkingen in Vlaanderen en Brussel
- Afstemmen van het inkomenstarief in de kinderopvang op het groeipakket
 - automatische berekening inkomenstarief kinderopvang
- Jeugdhulp en Onderwijs stelden een actieplan op om schooluitval bij -12- en +12jarigen te voorkomen en om de samenwerking jeugdhulp-onderwijs te versterken bij uitval (NAFT, alternatieve dagbesteding,...) zodat reoriëntatie na schooluitval gestimuleerd wordt.
 - +/- € 300,000
- Kader lokale gezinscoaches
 - Vanuit bestaande goede praktijken. Pilotprojecten met Vlaams kader opzetten,
- Uitbouw 1 Gezin 1 plan
 - Jaarlijks versterken tot totaalbudget 24 miljoen euro

Enkele WVGA-acties

- Arbeidsmatige activiteiten in decreet werk- zorg
 - Budget stijgt tot 4,9 miljoen in 2024
- Vereenvoudigen van de zorgbudgetten (VSB) voor betere betaalbaarheid WZC,
 - Budget 20 miljoen euro
- Structureel verankeren sociale voedseldistributieplatformen
- Actieplan Dak- en Thuisloosheid: in opmaak
- Evaluatie groeipakket
- Verbeteren armoede-indicatoren: onderzoek naar Vlaamse en lokale armoede-indicatoren (eind 2020 klaar), onderzoek nominale armoede-indicator (afronding: 2022)
- ...

Opvolging

- Corona impact:
 - Op totstandkoming en participatie VAPA
 - Op regeringsbeleid: relancemaatregelen
 - Op mensen in armoede en armoedebestrijding
- HPAO: algemene evolutie VAPA, uitwisseling belangrijke thema's op themadagen (gepland: digitale geletterdheid, financiële geletterdheid)
- VPAO's: min. 2/jaar. Verantwoordelijkheid van de vakministers voor o.a. opvolgen acties VAPA.
- Armoedetoetsen: te bepalen door de vakministers in overleg met Netwerk tegen armoede.
- Voor WVGGA: VPAO op 28 september. Afspraken input Netwerk tegen Armoede, planning participatieprocessen en armoedetoetsen.
- Tussentijdse evaluatie: ministers rapporteren over hun acties via de jaarlijkse BBT.